

Til
Kommunal og moderniseringsdepartementet
Bærekraftige byer og distrikter
Postboks 8112 Dep,
0032 Oslo

30.09.16

Innspill Bærekraftige byer og distrikter

TreFokus har arbeidet med bærekraftig bygg-, steds- og byutvikling de siste 10-12 årene over hele landet og har et velutviklet samarbeid med en rekke by- og distriktskommuner over hele landet. TreFokus samarbeider med alle de ledende kompetanse og forskningsmiljøene knyttet til arkitektur, planlegging og byggfag over hele landet, samt med en rekke organisasjoner og institusjoner som for eksempel FutureBuilt, NAL, DOGA og ZERO.

TreFokus har arbeidet med kommunale plansaker på alle nivåer fra kommuneplan, klima- og energiplan, områdereguleringer og detaljregulering og en av våre sentrale erfaringer er at grunnlaget for en bærekraftig utvikling, som også har fokus på verdiskaping, ligger i det fylkeskommunale og kommunale planverket. Dette kan utvikles og utnyttes i større grad enn det som i dag er tilfelle. Det samme gjelder det offentlige som innkjøper, både på statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå.

Byer, steder og distriktene er sentrale arenaer i arbeidet med å nå nasjonale klimamål og for at Norge skal oppfylle Paris-avtalen. Dette bør komme tydelig fram i bakgrunnen for det videre arbeide med «Bærekraftige byer og sterke distrikter» og legge klare føringer for arbeidet.

På bakgrunn av ovennevnte har vi noen konkrete innspill til det videre arbeid «Bærekraftige byer og sterke distrikter».

Aktiv bruk av planverket

I det planverket bør miljø og bærekraft få en tydeligere posisjon. Det bør vektlegges i fylkesplaner, kommuneplaner og spesielt i kommunedelplaner – som energi- og klimaplan – samt i områdereguleringer.

1. For å bidra til å nå nasjonale klimamål bør fylkeskommunen/kommunen ha en overordnet målsetting om at CO₂-fotavtrykk legges til grunn i arealplanlegging knyttet til alle typer tiltak. Videre å øke bruken av fornybare materialer med lavt CO₂-avtrykk i bygge- og anleggsprosjekter.

2. Ved utarbeidelse av regionale planer, område- og detaljplaner bør det settes krav til bærekraft gjennom at CO₂-fotavtrykk legges til grunn i planleggingen i forhold til alle typer tiltak. Videre at det stilles krav til økt bruk av fornybare materialer med lavt CO₂-fotavtrykk. Bygningsmaterialenes livsløp inklusiv gjenvinning til energi, bør legges til grunn.
3. Det offentlige (stat, fylkeskommune, kommune) bør gjennom aktiv bruk av anskaffelsesreglene for offentlige innkjøp bidra til en bærekraftig utvikling ved at det stilles krav til reduksjon av CO₂-fotavtrykk for alle typer innkjøp. Videre at det i forhold til byggeri stilles krav til bruk av fornybare materialer med lavt CO₂-fotavtrykk.
4. Det offentlige (stat, fylkeskommune, kommune) bør ta en aktiv rolle i forhold til innovasjon og næringsutvikling, ved å stille krav til bærekraft og leverandørutvikling i tilknytning til offentlige innkjøp.
5. Det offentlige (stat, fylkeskommune, kommune) bør som eiendomsbesitter og byggherre stille krav til CO₂-regnskap ved rehabilitering og oppgradering av bygningsmassen i forhold til offentlig anskaffelser.

Ved å stille klarere miljøkrav legges også forholdene til rette for utviklingen av nye og innovative produkter, løsninger og konsepter samt mulig grunnlag for nye bedriftsetableringer og en mer bærekraftig samfunnsutvikling.

Relevante arbeid/prosjekter som nylig er levert/gjennomført

Det har i løpet av de senere årene blitt gjort mye relevant og kvalitativt bra arbeid knyttet til «Bærekraftige byer og sterke distrikter». En del av dette arbeidet bør brukes som grunnlag i forhold til politikkkutforming knyttet til KMD's videre arbeid. Et par foregående arbeider/prosjekter kan trekkes fram.

Faglige råd for bærekraftig byutvikling

KMD har tidligere engasjert en ekspertgruppe for å gi innspill til bærekraftig byutvikling:

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/md/2013/sluttrapport_byradet.pdf?id=2203514

Det som fremkommer i dette arbeidet bør danne grunnlag for nasjonal bypolitikk i tiden framover.

Prosjekt Framtidens bygder

Prosjekt Framtidens bygder ble gjennomført i perioden 2011-2015 og ble delvis finansiert av KMD og LMD:

<http://www.arkitektur.no/lar-om-framtidens-bygder>

<http://www.arkitektur.no/overrakte-rad-om-klimavennlig-stedsutvikling>

Resultatene fra dette prosjektet kan brukes i utviklingen av en nasjonal politikk for å utvikle bærekraftige og levedyktige distrikter.

TreFokus har som nevnt lang erfaring knyttet til utvikling og realisering av aktiviteter og tiltak innenfor temaet bærekraftig byutvikling fra planstadiet til bygde prosjekter, og bidrar gjerne i KMD's videre arbeid med dette.

Med vennlig hilsen

Aasm. Bunkholt
Daglig leder
TreFokus AS
+4790852818
aasmund.bunkholt@trefokus.no